

Kommentar till Sigrid Melchior

Artikeln "[På Island och i Frankrike pågår ett kreativt krig mot engelskan](#)" (DN 3 juli 2026) är intressant och underhållande, och Ágústa Þorbergsdóttir förtjänar uppmärksamhet för sitt mångåriga arbete med isländsk terminologi. Men det finns anledning att komplettera med information om förhållandena i Sverige och övriga Norden. Läsaren kan annars lätt tro att ett motsvarande arbete inte finns här.

Påståendet att "Men på Island finns något som saknas i Sverige och övriga Norden: särskilda språknämnder¹ med experter som har till uppgift att föreslå nya isländska facktermer" stämmer inte. Förutom ett nationellt centrum för terminologi och fackspråk (*Tekniska nomenklaturcentralen/Terminologicentrum TNC*) som arbetade med att skapa svensk terminologi under mer än 75 år, finns ett antal s.k. termgrupper – expertnätverk som skapar svenska motsvarigheter till engelska termer.

Svenska datatermgruppen startade 1996, då internet började nå allmänheten och det uppstod en stor efterfrågan på svenska termer för alla de internetbegrepp som dök upp. Gruppen initierade ett delvis nytt arbetssätt för terminologiarbete: genom att regelbundet samla en brett sammansatt grupp – med terminologer, språkvårdare, journalister och IT-expert – kunde man snabbt utarbeta rekommendationer för hur de engelska IT-uttrycken skulle hanteras, stavas och böjas på svenska. Gruppens framgångar och genomslag ledde till bildandet av liknande grupper inom andra ämnesområden, som *Svenska biotermgruppen* där fackexperter och terminologer diskuterar svensk terminologi inom områden som också har stor påverkan från engelskan. På senare år har fler termgrupper tillkommit, bl.a. *Hållbarhetstermgruppen* och *Svenska språkteknologi- och maskininlärningstermgruppen*, eftersom dessa områden är i behov av svenska termer.

Till denna kategori av språkgrupperingar kan också räknas *Svenska optiktermgruppen*, *Kemisamfundets nomenklaturutskott* och *Svenska Läkaresällskapets kommitté för medicinsk språkvård* (som besvarar språkfrågor och publicerar svaren i en sökbar databas). Dessutom finns en hel del nomenklaturkommittéer som diskuterar namn på t.ex. fåglar, växter och svampar: *Taxonomikommittén* (TK) (inom *BirdLife Sverige*), *Arbetsgruppen för svenska växtnamn*, *Arbetsgruppen för svenska svampnamn* m.fl.

Påståendet att den svenska språkutvecklingen är en "helt igenom organisk process" utan statlig styrning stämmer inte heller. Terminologicentrum TNC, som hade ansvar för

¹ "Språknämnder" är ett olyckligt termval i sammanhanget eftersom det fanns en sådan i Sverige och i de andra nordiska länderna och numer ett nätverk av språknämnder i Europa (Efnil). *Svenska språknämnden* övergick till att bli en avdelning, *Språkrådet*, inom myndigheten *Institutet för språk och folkminnen* och därmed blev språkvården renodlat statlig.

det nationella terminologiarbetet i Sverige hade statligt finansiellt stöd, men var inget statligt organ. Samarbetet med fackexperter var grundläggande och genomfördes med ett större språkligt pekfinger än i allmän språkvård; en viktig del i arbetet var att komma fram till vägledande rekommendationer. När det gäller fackspråk är det viktigt att fatta beslut om vilka termer som bör och vilka som inte bör användas eftersom onödiga synonymi kan skapa förvirring och få negativa konsekvenser. Definierandet av begreppen bakom termerna är också en oerhört viktig del i terminologiarbetet, det syftar till att klargöra vad man menar med termerna inom fackområdet i fråga.

Sedan 2018 finns en ny svensk förening för terminologi och fackspråk, *Terminologifrämjandet*, som arbetar för att lyfta fram fackspråket och yrkesgruppen terminologers arbete. På nordisk nivå finns sedan 1976 samarbetsnätverket *Nordterm* där terminologer från alla de nordiska länderna möts och ordnar konferenser vartannat år. Nordterm har även genomfört gemensamma nordiska projekt och utarbetat gemensamma publikationer, bl.a. en ordlista över terminologins terminologi.

Svenskt terminologiarbete och svensk språkvård har stolta traditioner och är internationellt välkända. Det finns också ett väl fungerande samarbete och en samverkan inom Sverige mellan språkvårdens alla organisationer i den så kallade *Språkvårdsgruppen* (som för övrigt följde TNC:s rekommendation om ”krockkudde” som motsvarighet till ”airbag”² 1992). Där är även Svenska Akademien med. Allt detta arbete förtjänar också att uppmärksammas i pressen.

Henrik Nilsson

terminolog på CAG Consoden, sekreterare i Terminologifrämjandet, sekreterare i Svenska biotermgruppen, medlem i Kemisamfundets nomenklaturkommitté och Namnvårdsgruppen samt medlem i Språkrådets referensgrupp för terminologi

Anna-Lena Bucher

ledamot i Terminologifrämjandets styrelse och tidigare vd för Terminologicentrum TNC

² SAOL anger i senaste utgåvan (2026) förutom ”krockkudde” även ”airbag” med pluralformerna ”airbagar” eller ”airbags”.

Terminologi- främjandet

Länkar

- Arbetsgruppen för svenska svampnamn: <https://svampar.se/svenska-svampnamn-2/>
- Arbetsgruppen för svenska växtnamn: <https://svenskbotanik.se/om-oss/svenska-vaxtnamn/>
- Hållbarhetstermgruppen: <https://www.isof.se/svenska-spraket/facksprak-och-terminologi/termgrupper-och-andra-samarbeten/termgrupper/hallbarhetstermgruppen>
- Kemisamfundets nomenklaturutskott: <https://kemisamfundet.se/om-oss/utskott/nomenklaturutskottet/>
- Kommittén för medicinsk språkvård (Svenska Läkaresällskapet): <https://www.sls.se/halsa-sjukvard/kommitten-for-medicinsk-sprakvard>
- Nordterm: <https://nordterm.net/wiki/>
- Språkrådets arbete med fackspråk och terminologi: <https://www.isof.se/svenska-spraket/facksprak-och-terminologi/kontakt-terminologi/facksprak-och-terminologi>
- Språkvårdsgruppen: <https://sprakvardsgruppen.se/>
- Svenska biotermgruppen: <https://bioterm.termado.net/>
- Svenska optiktermgruppen: <https://photonicsweden.org/wp-content/uploads/2022/12/svenska-optiktermer.pdf>
- Taxonomikommittén (TK) (inom BirdLife Sverige): <https://birdlife.se/tk/>
- Terminologiframjandet: <https://terminologiframjandet.se/h552a9FtZ/>